

Overweging

Kent u het tv-programma *Het familiediner* van de EO? Het gaat over familieleden die al lang geen contact meer met elkaar hebben.

Er is ooit iets voorgevallen, na vaak al een langer slepend conflict.

Er volgt een fikse ruzie waarbij de een de ander beschuldigt. Tot een familielid probeert te bemiddelen. De presentator van het programma gaat naar beide partijen en dan komt het spannende moment: het diner staat klaar, de limousines komen aanrijden: zitten de kempfanen daarin? De ene keer wel, de andere keer niet, dan willen of kunnen ze het niet bijleggen.

Misschien hebt u het zelf wel eens meegemaakt: niet de EO op de stoep, maar het stukgaan van een relatie: met een broer of zus, een vriend of vriendin, een buur, maar ook een kind of een partner. Zo'n breuk kan veel verdriet geven. Je bent geneigd vooral te kijken naar wat de ander fout deed, en kunt maar moeilijk toegeven dat je het zelf wat anders had kunnen aanpakken.

Dit gaat dan om herstel van een breuk tussen familieleden, maar Jezus gaat vandaag nog een stap verder. Jezus zegt in de gebiedende wijs: 'Heb lief'. Maar Jezus zegt niet alleen: 'Heb lief!' – dat gaat misschien nog wel –, maar er staat: 'Heb je vijanden lief!' Een eerste reactie op het evangelie van vandaag zou kunnen zijn: 'Prachtig, maar onuitvoerbaar; bewonderenswaardig, maar niet realistisch.' Als je geslagen wordt de andere wang ophouden. De lezingen houden ons vandaag een spiegel voor. Hebben wij die compassie ook? Dat we voldoende open zijn voor de tollenaars en zondaars van deze tijd. De onhandelbare puber die weer toenadering zoekt, de ex-gedetineerde die werkzoekend is, de drugsverslaafde die probeert te reïntegreren.

Het lijkt wrang van barmhartigheid te spreken bij wat nu op het wereldtoneel gebeurt. Toch zijn er die daarvoor durven pleiten. In Duitsland waar vandaag belangrijke verkiezingen zijn, durft de katholieke kerk stelling te nemen. Ze stelt: „Het etnisch nationalisme van de AfD is onverenigbaar met het christelijke beeld van God en de mens”, staat in een verklaring van de Duitse bisschoppenconferentie. De Bisschop van Trier zegt: „Kerken behoren bezig te zijn met de menselijke waardigheid in alle fasen van het leven. Dat geldt ook voor mensen die bijzonder kwetsbaar zijn, zoals vluchtelingen.”

Hij vindt het belangrijk dat „kerken proberen te begrijpen waarom mensen extremistische standpunten innemen. Kerken mogen zich wel positioneren, maar ze moeten ervoor waken dat ze de deur naar hun leden dichtgooien. Blijf altijd openstaan voor dialoog, ook met degenen die wél voor die partij kiezen.”

In Amerika botsen twee christendommen: dat van de aanhangers van Trump en van zijn tegenstanders. De kerken zijn verdeeld, ook intern. De helft van de katholieken stemde op Trump. Marian Budde is bisschop in de Amerikaanse tak van de Anglicaanse kerk. Zij sprak Trump aan op iets waar hij niet om bekendstaat: compassie voor migranten en lhbt+’ers. Ze riep Trump op ‘barmhartigheid te tonen jegens mensen in het land die nu bang zijn’.

Trump was zacht gezegd ‘not amused’ over de woorden van Budde. Hij noemde haar radicaal links en eiste excuses. Maar Buddes geloofsgemeenschap stond volledig achter haar; excuses bleven uit. Ze is ook niet bepaald de enige christelijke leider die zich uitsprak tegen Trump. De evangelische kerk zei over Trumps plannen: ‘Hoe kan iets dat slecht is voor de zwakkeren, goed zijn in Jezus’ naam? Trump is wraakzuchtig en haatdragend, maar wij zullen geen haat tegenover haat stellen. Wij zullen ons verzetten, puttend uit de christelijke traditie van burgerlijke, of liever goddelijke, ongehoorzaamheid. Samen met de kerk van Mariann Budde zijn we bezig steun aan kwetsbaren te mobiliseren, aan transpersonen, lhbt+’ers, en kinderen die op school geen maaltijd meer krijgen. Om veilige onderkomens te regelen voor onze burens die bedreigd worden omdat ze immigrant zijn. Kijk wat je lokaal kunt betekenen. Kies voor compassie en naastenliefde, ook voor mensen die politiek ver van je af staan.’

Wellicht kunnen onze kerkleiders nog een voorbeeld aan hen nemen. In ons land horen we hen weinig in het publieke debat.

Jezus zegt tegen zijn leerlingen: “ Ga met compassie de wereld in, naar allen die in nood zijn. Zonder onderscheid van de persoon. Zelfs naar wie je vijandig gezind zijn. Want de maat die je voor anderen gebruikt, zal ook voor jullie worden gebruikt.” Niet in de zin van ‘elkaar de maat nemen’. Gods barmhartigheid staat daar juist lijnrecht tegenover. Zijn compassie is met geen meetlat te meten, zo onmetelijk groot. Mogen wij als kerkleden tegenover het botte en harteloze van deze tijd juist een houding van barmhartigheid stellen.

Begroeting

Openingslied

Themastelling

Het thema van vandaag is 'barmhartigheid'. Het woord barmhartig heeft in het Hebreeuws te maken met onze ingewanden, buik, baarmoeder: de plaats van onze gevoelens, de plek waar we geraakt worden. Een eigentijds synoniem is 'compassie'. Voor wie en wanneer hebben wij compassie, laten we ons daar vandaag op bezinnen.

Gebed om openheid en vergeving 2

Openingsgebed

God, Vader van alle mensen,
U geeft ons aan elkaar
om bondgenoten te worden
voor uw zaak van liefde en recht.
Wij bidden U: bekeer ons hart,
zodat wij eensgezind van U getuigen
en elkaar van dienst zijn
door Jezus Christus,
uw Zoon en onze Heer.
Amen

Lofzang

Opening van de Schriften

De lezingen roepen ons op om kwaad niet met kwaad te vergelden. In de eerste lezing wordt dat door David in praktijk gebracht die zich niet wreekt op koning Saul, wanneer hij daartoe wel de mogelijkheid heeft..

Vredesgebed 2

Vredeswens: Geeft elkaar een teken van vrede.

Overbrengen eucharistische gaven

Onze Vader

Gebed aan tafel

Allerhoogste God,
in uw Zoon Jezus hebt U laten zien
wat mateloze liefde kan bewerkstelligen:
wat geschonden is, wordt geheeld,
wat dof en doods is, gaat stralen
van levenskracht en levenslust.
Wil dan, zo bidden wij, dit brood
aanvaarden als tekenen van onze dank,
en verbind ons in deze maaltijd met Hem
wiens liefde tot het uiterste ging:
Jezus Christus, onze Redder en Heer.
Amen

Uitnodiging tot de communie

Heer, in deze gaven gedenken wij uw Zoon,
die voor ons zijn leven heeft gegeven.
God van liefde,
in navolging van Jezus delen we brood,
herkenbaar teken van uw Zoon en onze vriend Jezus.
Hij vroeg ons te blijven delen om Hem te gedenken.
Maak ons bereid
onze liefde te delen
met hen die nood hebben aan onvoorwaardelijke liefde,
vandaag en alle dagen die ons gegeven zijn.
Zalig zijn zij die genodigd zijn om samen te delen
Zie het Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld,
Heer ik ben .....

Communiedankgebed 2

Terugbrengen van de ciborie

Slotgebed

God, onvergelijklijk in liefde en ontferming,
wij hebben uw Woord gehoord
en het brood van leven gedeeld in uw Naam.

Daarvoor danken wij U en wij bidden:

blijf ons met uw zegen nabij

en geef dat wat wij hier mochten ervaren
vruchten mag dragen, in overvloed.

Schenk ons uw levendmakende Geest,
die alles zal vernieuwen en voltooien.

Dat vragen wij U door Jezus Christus,
uw Zoon en onze Heer.

Amen

Zegen en zending

Niet aan óns, maar aan God is het laatste woord. Eens zullen wij Hem zien van aangezicht tot aangezicht. Nu leven wij op deze aarde, gesterkt door Gods Woord. Moge dat ons sterken vandaag en alle dagen die ons worden gegeven. Vragen wij daartoe Gods zegen. Door Christus onze Heer. Amen.

Gebedsintentie paus

“Bidden wij voor paus Franciscus die in het ziekenhuis is opgenomen vanwege zijn broze gezondheid, om kracht naar kruis en waar mogelijk genezing, en om zegen over hen die de paus verzorgen en begeleiden, en voor alle zieken”.